

Projektrapport

Kontroll av hantering av animaliska biprodukter hos butiker

2025-01-29

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under det här projektet genomförde vi 10 kontroller hos livsmedelsbutiker i kommunerna Falköping, Hjo, Skövde och Tibro. Kontrollerna genomfördes som oanmälda platsbesök vid samma tillfälle som den planerade livsmedelskontrollen. Vi kontrollerade butikernas hantering av animaliska biprodukter (ABP). Kontrollen omfattade exempelvis hur butikerna förvarar sina ABP så att det tydligt framgår att det är ABP och inte längre livsmedel samt att de upprättar handelsdokument så att ABP är spårbara från verksamhet till mottagningsanläggning.

Animaliska biprodukter är material från djurriket som inte är livsmedel. De bestämmelser som finns inom EU och i svensk lagstiftning syftar till att förhindra spridning av smittämnen till djur och människor. Jordbruksverket är den centrala behöriga myndigheten för ABP i Sverige, och kontroll utförs av flera olika myndigheterna där kommunerna ansvarar för en del. Lagstiftningen om ABP berör ett flertal olika områden som exempelvis foder, avfall, livsmedel och djurskydd, och reglerar bland annat hur man ska hantera animaliskt avfall och hur ABP får användas i djurfoder.

Vi kontrollerade följande:

1. Förvaring av animaliska biprodukter. Att butikerna har rutiner för att:
 - ABP förvaras i lämpliga behållare
 - behållare för ABP är lämpligt märkta vid behov
 - olika kategorier av ABP inte blandas ihop
 - ABP som ska användas till foder kan förvaras kylt eller fryst när så krävs.
2. Bortskaffande. Att butikerna skickar sina ABP:
 - med en transportör som är registrerad eller godkänd av Jordbruksverket
 - till en anläggning som är registrerad eller godkänd av Jordbruksverket för att ta hand om ABP.
3. Handelsdokument och register. Att butikerna upprättar handelsdokument som skickas med varje leverans av ABP.

Resultat

Vi har kunnat konstatera att hälften av butikerna som vi kontrollerade hanterar ABP på ett korrekt sätt. Butikerna säkerställer genom sina rutiner att ABP inte blir livsmedel igen. ABP förvaras säkert och transporteras av godkända transportörer till godkända mottagningsanläggningar.

Vi kunde notera att fem av verksamheterna saknade ett fungerande system för spårbarhet, d.v.s. butikerna upprättar inte handelsdokument som skickas med transportören. Två av verksamheterna kunde inte visa att ABP märks upp och förvaras så att det tydligt framgår att det är ABP och inte längre livsmedel. En verksamhet uppgav att de inte kontrollerat att anläggningen som tar emot ABP är registrerad eller godkänd av Jordbruksverket.

Vår uppföljning efter projektet

Vi kommer att följa upp de fem verksamheter som hade avvikelser från lagstiftningen när det gäller separering och spårbarhet. Detta gör vi vid nästa planerade kontroll av animaliska biprodukter.

Vad blev nyttan med projektet?

Våra kontroller har stärkt verksamheternas kunskap om ABP och hur de ska hantera ABP på ett säkert sätt. Detta är viktigt eftersom dessa produkter kan påverka livsmedelssäkerheten och miljön negativt om det inte hanteras korrekt.

Genom att samtala med verksamheterna om avfallshantering skapas en ökad medvetenhet vilket i sin tur kan bidra till att verksamheterna arbetar förebyggande för att minska avfallsmängderna.

Fakta om projektet

Namn:	Livsmedel 2024 Minisprint ABP
Projektet pågick:	7 oktober till 1 november 2024
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Identifiering av animaliska biprodukter• Separering av animaliska biprodukter• Märkning av animaliska biprodukter• Förvaring av animaliska biprodukter• Handelsdokument för animaliska biprodukter
Antal anläggningar:	10
Antal anläggningar utan avvikelser:	5

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Falköping

ICA Nära Floby

ICA Supermarket Falköping

Willys Falköping Ålleberg Center

Hjo

ICA Supermarket Hjo

Skövde

ICA Blomman

ICA Nära Normalm

Snabbgross Club

Willys Skövde Stallsiken

Tibro

ICA Nära City Livs Tibro

ICA Supermarket Tibro